

Anti-pestprotocol

2026-2027

IKC De Adeborg

We vertrouwen
elkaar

We helpen elkaar

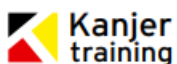
We werken
samen

We hebben plezier

We doen
mee

Meer weten?

Kijk dan op onze website www.kanjertraining.nl
info@kanjertraining.nl • telefoon: (036) 548 94 05

1. Inhoud

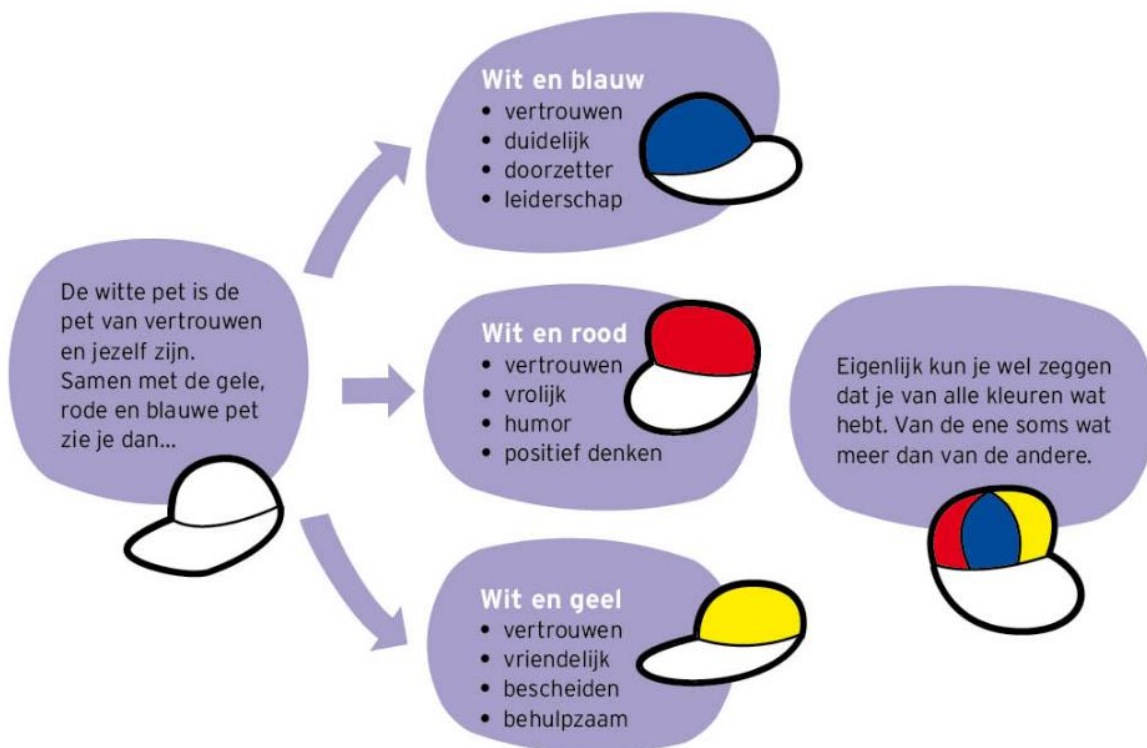
	Voorblad	1
1	Inhoud	2
2	Kanjertraining	3
2.1	De petten van Kanjertraining	3
2.1.1	Blauwe pet	4
2.1.2	Rode pet	4
2.1.3	Gele pet	4
2.2	Kanjerafspraken	5
2.3	Sociale veiligheid	5
2.4	Kanjertrainers, Kanjercoördinator en anti-pestcoördinator	6
3	Doel van het anti-pestprotocol	6
4	Wat is pesten?	6
5	Wat is plagen?	7
6	Wat is ruzie?	7
7	Betrokkenen	7
8	Maatregelen	7
8.1	Preventieve maatregelen	7
8.2	Veilig internet gebruik	8
9	Stappenplan bij pesten	8
9.1	Melden van pesten	8
9.2	Aanpak van ruzies en pestgedrag in vier stappen	9
9.3	Consequenties	9
10	Weerbaar worden	10
11	Beleid, aanmelding, toelating, verwijzing en verwijdering	10

2. Kanjertraining

Op IKC De Adeborg vinden wij de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen net zo belangrijk als de cognitieve ontwikkeling (het leren). Je prettig voelen, is een voorwaarde om tot leren te kunnen komen. Dit protocol beoogt via samenwerking het probleem van pestbedrag bij kinderen aan te pakken en daarmee het geluk, het welzijn, de toekomstverwachting van kinderen daadwerkelijk te verbeteren. Kinderen verlangen een schoolomgeving waarin ze zichzelf kunnen zijn en kunnen leren, zonder gepest of uitgelachen te worden. Alle leerkrachten, ouders/verzorgers en mensen die bij de school betrokken zijn, willen bijdragen aan een positief klimaat. Zij houden toezicht, praten met kinderen over hun gedrag en spreken hen erop aan. Een van de dingen die ook gedaan wordt is het promoten van goed gedrag en bewustmaken van soms onbedoeld verkeerd gedrag. Op IKC De Adeborg doen we dit met behulp van de Kanjertraining. Het belangrijkste doel van de Kanjertraining is dat een kind positief over zichzelf en de ander leert denken. Hierdoor heeft het kind minder last van sociale stress. Ook op langere termijn is dit effect merkbaar. Het blijkt dat kinderen na het volgen van de Kanjertraining zich beter kunnen concentreren op school en betere leerresultaten behalen.

2.1 De petten van Kanjertraining

Om in gesprek te gaan over gedrag bij kinderen, maken we bij de Kanjertraining gebruik van petten met vier verschillende kleuren. Wanneer er zich een probleem of stresvolle situatie voordoet, hebben kinderen een keuze om verschillend te reageren. Dit wordt, binnen de psychologie, *coping* genoemd. Zolang je handelt vanuit vertrouwen en op basis van wederzijds respect, zijn deze verschillen tussen mensen goed en waardevol. Wanneer je zo handelt, noemen we dat binnen de Kanjertraining dat je een drager bent van de witte pet. Je durft jezelf te zijn, je bent te vertrouwen en durft ook anderen te vertrouwen. Kortom; je bent een kanjer. Je kunt een kanjer zijn op verschillende manieren:

2.1.1 Blauwe pet

Je kunt jezelf zijn in combinatie met de blauwe pet. Dan reageer je op een stoere manier. Je vertoont leiderschapsgedrag. Je kunt je grenzen aangeven. Je durft plannetjes te maken en bent ondernemend. Zolang naast de blauwe pet ook de witte pet van het vertrouwen aanwezig is, zullen deze kinderen zich op een hele positieve en krachtige wijze gedragen.

2.1.2 Rode pet

Je kunt ook jezelf zijn in combinatie met de rode pet. Dan ben je vol levenslust. Je hebt een goed gevoel voor humor. Je bent optimistisch en je verstaat de kunst van het relativeren. Zolang naast de rode pet ook de witte pet van het vertrouwen aanwezig is, zullen deze kinderen op een hele positieve en opgewekte manier weten te reageren.

2.1.3 Gele pet

Ook kun je jezelf zijn in combinatie met de gele pet. Dan ben je vriendelijk, bescheiden en aardig. Zolang naast de gele pet ook de witte pet van het vertrouwen aanwezig is, zullen deze kinderen op een hele positieve en rustige manier weten te reageren.

Er zijn verschillende combinaties van petten mogelijk. De petten zijn hulpmiddelen om op een respectvolle wijze over gedrag te praten. Kinderen zijn niet het gedrag van de pet, maar de petten staan voor de keuzes die de kinderen kunnen maken. Kinderen wordt daarmee geleerd dat ze zelf verantwoordelijkheid dragen voor de gedragskeuzes die ze maken. Zolang je drager bent van de witte pet van vertrouwen, kun je niet zeggen dat de ene combinatie van petten beter is dan de andere.

2.2 Kanjerafspraken

Bij de Kanjertraining horen vijf afspraken:

1. We vertrouwen elkaar
2. We helpen elkaar
3. We werken samen
4. We hebben plezier
5. We doen mee

In het kort gaat het bij de Kanjertraining om:

- Het bieden van eenvoudige, heldere regels, die kinderen helpen en houvast geven.
- Het geven van handvatten in sociale omgangssituaties.
- Het leren uitgaan van een positieve levensvisie en toekomst- en oplossingsgericht voor zowel kinderen, leerkrachten en ouders.
- Leerlingen leren positief over zichzelf en de ander te denken.

2.3 Sociale veiligheid

Voor het volgen van de sociale veiligheid maken we gebruik van KanVAS, het Kanjer-volgadvies systeem dat hoort bij de Kanjertraining. Twee keer per jaar vullen de kinderen van groep 4 t/m 8 het sociogram in. Het sociogram geeft inzicht in de onderlinge verhoudingen tussen de leerlingen. De analyse van de groepsgegevens kan worden gebruikt voor aanpassing van het lesaanbod van de Kanjertraining of het eventueel in kaart krijgen van specifieke hulpvragen van een of meerdere leerlingen.

Met behulp van het sociogram en de leerling vragenlijsten Hart & Handen (sociaal emotioneel, leeraanpak en creatief vermogen) van leerlingvolgsysteem IEP, monitoren we de sociale veiligheid van alle leerlingen. In de bovenbouw wordt ook 1 keer per jaar de vragenlijst 'sociale veiligheid' van Vensters via IEP afgenomen.

2.4 Kanjertrainers, Kanjercoördinator en anti-pestcoördinator

Alle groepen op SWS de Adeborg krijgen Kanjertraining en elke leerkracht is een gediplomeerd Kanjertrainer (of volgt de cursus). De medewerkers van de SKSG gaan ook een scholing volgen. 2 keer per jaar wordt door de anti-pestcoördinator aandacht besteed aan het anti-pestprotocol en wordt e.e.a. met leerlingen in de leerlingenraad besproken. De Kanjercoördinator en anti-pestcoördinator bij ons op school is Lisa Wierenga.

3. Doel van het anti-pestprotocol

Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door regels en afspraken zichtbaar te maken, kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan! We hebben respect voor onszelf en de ander. Pesten is niet toelaatbaar en wordt bij ons op school niet geaccepteerd.

4. Wat is pesten?

Iemand wordt gepest als iemand anders of een groep mensen herhaaldelijk, systematisch vervelende en/of gemene opmerkingen maakt tegen een persoon. Het is ook pesten als iemand wordt geschopt, geslagen, bedreigd of buiten de groep wordt geplaatst. Als dat soort zaken gebeurt en als het voor de betrokken persoon moeilijk is om zich te verdedigen, spreken we van pesten. De gepeste bepaald of er sprake is van pestgedrag.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit de eigen naam noemen
- Zogenaamd leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- Een klasgenoot voortdurend overal de schuld van geven
- Briefjes met kwetsende berichten doorgeven
- Beledigen
- Opmerkingen maken over kleding
- Isoleren
- Buiten school opwachten
- Slaan of schoppen
- Op weg naar huis achternarijden
- Naar het huis van het slachtoffer gaan
- Bezittingen afpakken
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

Pestgedrag is schadelijk voor zowel slachtoffer als pester.

Pesten richt zich tegen één persoon bijv. uitschelden: 'brillengek', 'slijmbal', 'schijtert', 'hé muts', maar ook: pootje haken, fietsbanden leeg laten lopen, omduwen bij het fietsen, rare bekken trekken of buiten sluiten.

5. Wat is plagen?

Er is geen slachtoffer en dader; beide partijen zijn even sterk. Plagen kan de sociale weerstand van kinderen vergroten. Plagen is goed om voor jezelf te leren opkomen. Vaak speelt humor een rol.

6. Wat is ruzie?

Ruzie gaat over een bepaalde zaak en niet om het beschadigen van een persoon. Een ruzie kan uitgepraat worden.

7. Betrokkenen

We weten dat pesten overal voorkomt. Binnen school hebben we te maken met het pesten van kinderen door kinderen. Als een kind gepest wordt, heb je te maken met 5 groepen betrokkenen:

1. De gepeste
2. De pester
3. De omstanders (meelopers, toekijkers)
4. De leerkracht
5. De ouders

Pesten is een probleem waarmee alle betrokkenen geconfronteerd worden. Hulp dient aan alle betrokkenen gegeven te worden.

8. Maatregelen

Op SWS de Adeborg hanteren we de volgende maatregelen:

8.1 Preventieve maatregelen

We vinden het belangrijk preventieve maatregelen te treffen. We bespreken indien nodig op elk gewenst moment de Kanjerafspraken. Deze afspraken gelden op het schoolplein, in de gangen en binnen de groepen. Ook wanneer we met de kinderen op excursie of schoolreis gaan, gelden de kanjerafspraken. Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op de Kanjerafspraken. Dit zijn de groepsregels die bij de start van elk schooljaar samen worden opgesteld.

Alle leerkrachten hebben de Kanjertraining gevolgd. Deze training heeft leerkrachten veel geleerd over groepsprocessen: actief omgaan met het gedrag van de gepeste, de pester en de meelopers. Het uiteindelijke doel van de Kanjertraining is een sfeer van vertrouwen, veiligheid, rust en wederzijds respect op onze school creëren.

In elke groep hangen de 5 eerdergenoemde basisregels van school, de Kanjerafspraken.

De leerkrachten van alle groepen geven Kanjertraining aan de kinderen. Wij voorkomen daardoor veel pestgedrag. Wanneer er toch nog gepest wordt, volgen wij een vast stappenplan: 'Stappenplan bij pesten' (zie hoofdstuk 9).

8.2 Veilig internet gebruik

Vanaf groep 6 wordt er actief ingezet op ongewenst internetgebruik, zoals (cyber)pesten. Dit komt tot uiting in de volgende leerlijn:

1. Respect voor de privacy van anderen (Niet zonder toestemming foto's van anderen plaatsen, geen adressen van jezelf of anderen noemen).
2. Respect voor intellectueel eigendom van anderen (Citaten en afbeeldingen met bronvermelding).
3. Aandacht voor profilering op internet (Wat je nu schrijft is misschien over 50 jaar nog steeds terug te vinden). Welke gevolgen kan dat voor je hebben?
4. Net-etiquette (Schelden, belediging, cyberpesten) - gedragsregels.
5. Inzien dat contacten leggen via internet niet altijd zonder gevaren is. (Grooming, chantage).
6. Gebruik van apps en applicaties: Wat doe jij met een programma en wat doet het programma met jou?

9. Stappenplan bij pesten

9.1 Melden van pesten

1. Het inschakelen van de leerkracht wordt niet opgevat als klikken. Vanaf groep 1 brengen we dit kinderen al bij. Als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit, dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.
2. Een medeleerling heeft ook de verantwoordelijkheid om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle kinderen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.
3. Samenwerking met ouders. School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen.

Het is niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen en in discussie te gaan met de pester en zijn/haar ouders. Dat kan de problemen onnodig verergeren. Bij pestproblemen zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met de ouders van de gepeste leerling en van de pester.

De inbreng van de ouders moet vooral zijn:

- je kind serieus nemen
- het melden van pesten
- het aanreiken van relevante informatie
- het geven van suggesties
- het ondersteunen van de aanpak van school
- het eventueel versterken van de weerbaarheid, indien nodig met deskundige hulp (ouders van gepeste)
- het afkeuren van negatief gedrag en het stimuleren van positief gedrag (ouders van pester en omstanders)

NB: Wanneer een leerling, door een ongelukje of een gewelddadige handeling gewond raakt, neemt de leerkracht dezelfde dag contact op met de ouders/verzorgers van het slachtoffer en de dader.

9.2 Aanpak van ruzies en pestgedrag in vier stappen

Wanneer kinderen ruzie hebben en/of elkaar pesten pakken wij het pestprobleem aan met behulp van vier stappen:

Stap 1

Er eerst zelf (en samen) uitkomen. In de Kanjertraining leren kinderen hoe je ruzies op kunt lossen.

Dit doen we volgens de volgende (aangeleerde) aanpak:

1. Ik vind het niet leuk dat je me ! Wil je daar mee stoppen?
2. Wil de ruziemaker stoppen? - > Dank je wel!

Wil de ruziemaker niet stoppen! - > Jij doet naar! Bekijk het maar! (+ stevig weglopen!)

Stap 2

Op het moment dat een van de kinderen er niet uitkomt, vertelt hij/zij het probleem aan de juf/meester of als het pesten buiten plaatsvindt tegen de pleinwacht. Want een ruzie of pestprobleem moet voor iedereen naar tevredenheid worden opgelost.

Stap 3

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en nieuwe afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen er stappen (zie bij consequenties).

Stap 4

Bij herhaling van het pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een gesprek met het kind dat pest. Ook wordt een melding gedaan in de map incidentenregistratie. Daarin omschrijft de leerkracht de toedracht van de pesterij. Bij een registratie brengt de leerkracht altijd van beide leerlingen de ouders op de hoogte. Leerkracht(en) en ouder(s) werken in goed overleg samen aan een oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met externe deskundigen.

9.3 Consequenties

De leerkracht ziet dat een kind wordt gepest of de gepeste, of een medeleerling of ouder komen pestgedrag melden en vervolgens leveren stap 1 t/m 4 geen positief resultaat op voor de gepeste leerling. De leerkracht neemt duidelijk stelling tegen het pestgedrag.

Afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en/of er geen verbetering zichtbaar is in zijn/haar gedrag, volgen consequenties.

Fase 1; waarschuwing

- Door gesprek: bewustwording voor wat hij/zij met het gepeste kind uithaalt
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen.
- Een leerling krijgt van de directie een waarschuwing. De waarschuwing wordt door de directie vastgelegd op de incidentenregistratiekaart.

De naleving van deze afspraken komen aan het eind van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde. De leerkracht heeft een gesprek met de ouders over bovenstaande acties. De medewerking, steun van de ouders, wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken.

Fase 2; Deskundige hulp

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld van de externe deskundigen (o.a. de schoolarts en/of de jeugdverpleegkundige van de GGD-afdeling Jeugdgezondheidszorg, schoolmaatschappelijk werk of andere deskundigen).

Fase 3; Time-out

Na een cyclus van drie weken, waarin de gesprekjes hebben plaatsgevonden en er geen verbetering optreedt, kan ervoor gekozen worden om binnen de school een kind tijdelijk buiten de eigen groep te plaatsen, de zogenaamde time-out. De time-out kan alleen door de directie worden opgelegd. Hij/zij brengt de ouders hiervan op de hoogte.

Fase 4; Schorsing of verwijdering

In extreme gevallen wordt een kind door de directie geschorst of verwijderd.

10. Weerbaar worden

Het is van groot belang dat een gepest kind leert om te gaan met pestgedrag. We willen dat de leerling weerbaar wordt. In overleg met de leerling en de ouders/verzorgers kan een van de volgende opties, passend bij het kind, besproken worden;

- Inplannen van specifieke oefeningen tijdens de Kanjerlessen
- Begeleiding door de leerkracht(en)
- Gesprek(ken) met de vertrouwenspersoon van de school; Kirsten Japenga
- Overleg met de anti-pestcoördinator van de school; Lisa Wierenga
- Overleg met de kwaliteitscoördinator van de school; Froukje Meinders
- Overleg met het schoolcontactpersoon van Sociaal Werk De Schans (bijvoorbeeld voor het volgen van een weerbaarheidstraining); Machteld van der Zee
- Overleg met de jeugdverpleegkundige van de GGD

11. Beleid aanmelding, toelating, verwijzing en verwijdering

- In het '*Beleid aanmelding, toelating, verwijzing en verwijdering*' van Stichting Quadraten staat aangegeven wanneer een leerling een time-out krijgt, een schorsing krijgt of wordt verwijderd. Het is mogelijk dat ouders, in preventieve zin, eerder genoemd beleid overhandigd krijgen. Het beleid is bij de directie op te vragen en staat op de website van Stichting Quadraten: [Stichting Quadraten](#)
- Incidenten van 'Grensoverschrijdend gedrag' worden door de directie vastgelegd op de incidentenregistratiekaart.

Leerkrachten en de oudergeleding van de Medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit anti-pestprotocol.